
Arkivkode:

Saksnr.: 2023/

Styresak: 18/2023

Møte: Onsdag 13. september

Universitetsmuseets retningslinjer for habilitet

Forvaltningslovens regler skal bidra til å sikre en objektiv og upartisk saksbehandling.

I forbindelse med tilsettings- og opprykksaker ved Universitetsmuseet (UM) er medlemmer i sakkyndige komiteer* omfattet av habilitetsbestemmelsene i [Forvaltningsloven § 6](#).

Dersom ett av medlemmene i komiteen er inhabil foreligger det omstendigheter tilknyttet medlemmet som *kan* være med på å svekke vedkommende sin evne til å være upartisk. For å sikre en objektiv og upartisk saksbehandling, og et godt omdømme til UiB, har alle komitémedlemmer et ansvar for å vurdere egen habilitet.

Universitetsmuseet benytter i dag Det humanistiske fakultets retningslinjer for habilitet og legger dette ved når det oppnevnes medlemmer til sakkyndig komité. Ettersom det ikke finnes felles retningslinjer for habilitet ved UiB er det er naturlig at Universitetsmuseet har sine egne retningslinjer. Vi legger med dette frem forslag til Universitetsmuseets retningslinjer for habilitet.

Forslag til vedtak:

Styret for Universitetsmuseet vedtar det fremlagte forslaget til retningslinjer for habilitet ved Universitetsmuseet.

Universitetsmuseets retningslinjer til hjelp for vurdering av egen habilitet.

1. Når er jeg direkte inhabil?

Ansatt ved UM eller medlem av en sakkyndig komité er å regne som inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak:

- 1.1. Når du er part i saken.
- 1.2. Når du er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nært som søsken.
- 1.3. Når du er eller har vært gift eller partner med eller er forlovet med, eller er samboer med, eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part.
- 1.4. Når du er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte.

2. «Særegne forhold» som gjør deg inhabil ved UM

Selv om du ikke er direkte inhabil kan du som medlem av en sakkyndig komité* likevel være inhabil. Dette kan oppstå når det foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til din upartiskhet.

Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for deg selv eller noen som du har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om inhabilitetsinnsigelser er reist av en part.

Ved UM er du alltid å regne som inhabil på bakgrunn av særegent forhold:

- 2.1. Når du er, eller for mindre enn tre (3) år siden, har vært veileder for en part med sikte på doktorgrad.
- 2.2. Når du har, eller for mindre enn tre (3) år siden, har hatt *særlig nært* faglig samarbeid gjennom sampublisering og/eller samforfatterskap.

Skjønnsmessig vurdering:

- Nært faglig samarbeid – vurdere omfang og nærhet i tid
- Samforfatterskap – vurdere omfang og nærhet i tid
- Nært vennskap eller uvennskap – rent kollegialt vennskap medfører ikke inhabilitet
- Veileder for en part med sikte på andre eksamener enn doktorgrad

3. Andre situasjoner og omstendigheter som *kan* være «særegne forhold»

Ditt bidrag til en publikasjon eller samarbeid, og rollen du har hatt, må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Ved publisering kan man på generelt grunnlag si at dess færre medforfattere det er, dess større er muligheten for at inhabilitet kan inntreffe. Publisering av ulike bidrag innenfor rammen av samme publikasjon eller samarbeid mer enn tre (3) år tilbake fører normalt ikke til inhabilitet, med mindre

det er en allmenn oppfatning at det tidligere samarbeidet har skapt en varig, nær relasjon faglig og/eller personlig, se punkt 2.2 og punkt 4.

- 3.1. *Alminnelig nært* samarbeid i tjeneste og kontakt grunnet arbeid innen samme fagfelt vil normalt **ikke** føre til inhabilitet.
- 3.2. *Redaktøransvar* medfører normalt **ikke** inhabilitet.

4. **Kontrollspørsmål og oppsummering**

Foreligger det forhold som kan svekke, eller kan antas å svekke, den profesjonelle dømmekraften sett utenfra, for eksempel knyttet til kravet om forsvarlig saksbehandling, likebehandling eller saklighet? Slike særegne forhold kan være:

- Nært vennskap eller uvennskap?
- Personlige økonomiske relasjoner?
- Organisatoriske nære relasjoner?

Vurderingen skal bygge på fakta og reelle forhold, og ikke løse antagelser og spekulasjoner. Man må vurdere det slik at det er overveiende sannsynlig at noen vil reise spørsmål ved en persons upartiskhet, og at dette er egnet til å svekke tilliten til den aktuelle beslutningen.

Det kan her være formålstjenlig å stille spørsmålet; «hvordan tar dette seg ut utenfra»?

- Det er viktig at forholdene vurderes i hvert enkelt tilfelle. Hvis det er flere «særegne forhold» som gjør seg gjeldende samtidig, kan det lettere føre til inhabilitet.
- Den *enkelte plikter selv å vurdere sin habilitet* og i god tid gi melding om forhold som kan gjøre eller gjør deg inhabil.
- Er du i tvil om du er habil er det i seg selv en grunn til å vurdere habilitetsspørsmålet nøye.

Har du spørsmål om habilitet og/eller habilitetsvurderingen ber vi deg ta kontakt med HR-rådgiver ved Universitetsmuseet så snart som mulig.

* Sakkyndige komiteer

Habilitetsspørsmålet gjelder for medlemmer av alle komiteer i tilsettings- og opprykksaker ved UM: Sakkyndig komité, Rådgivende komité, Innstillingskomité, Intervjukomité